

14 Ιουνίου 2021

ΕΡΩΤΗΣΗ-ΑΚΕ

Προς τους Υπουργούς: 1. Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Κ. Σκρέκα
2. Εσωτερικών, κ. Μ. Βορίδη

Θέμα: «Υπάρχει παραβίαση της Απόφασης της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων με αρ.907/21-12-2017 με την τροποποίηση του Μέτρου Μ05Σ0803 στο Κείμενο Τεκμηρίωσης της 1^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ Ηπείρου, για τη διαχείριση του Νερού στο Λεκανοπέδιο των Ιωαννίνων (ΥΥΥ Μιτσικελίου);»

Κύριοι Υπουργοί,

Σύμφωνα με δημοσιεύματα του τελευταίου διαστήματος, στον τοπικό τύπο των Ιωαννίνων, γίνεται λόγος για παραβίαση της Απόφασης της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων με αρ.Ε.Γ.οικ.907/21-12-2017 (ΦΕΚ 4664/Β/29-12-2017) και Τροποποίηση, χωρίς τήρηση των προβλεπόμενων διαδικασιών, του πλαισίου που αφορά στη Διαχείριση του Υπόγειου Υδατικού Υποσυστήματος (ΥΥΥ) Μιτσικελίου, με εισήγηση της Δ/σης Υδάτων Ηπείρου και έγγραφο του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου- Δυτικής Μακεδονία, προς την Ειδική Γραμματεία Υδάτων.

Με την Απόφαση αρ.Ε.Γ.οικ.1005/04-09-2013 (ΦΕΚ 2299/13-03-2013), της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων έχει εγκριθεί το Σχέδιο Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (ΣΔΛΑΠ).

Σύμφωνα με τα αναφερόμενα σε αυτή την Απόφαση, ανάμεσα στους όρους του ΣΔΛΑΠ περιλαμβάνεται και το Μέτρο WD05S130 , σύμφωνα με το οποίο απαγορεύεται η εκτέλεση νέων γεωτρήσεων στο Λεκανοπέδιο Ιωαννίνων στα υπόγεια υδατικά συστήματα (ΥΥΣ) Μιτσικελίου-Βελλά και Κληματιάς (GR0500110, GR0500180) πέραν των ειδικών περιπτώσεων (ύδρευση, αντικατάστασης, κλπ) που θα εξετάζονται από τη Διεύθυνση Υδάτων με την υποβολή τεκμηριωμένης υδρογεωλογικής έκθεσης.

Εν συνεχεία, με την υπ' αριθμ. 907/21-12-2017 (ΦΕΚ 4664/Β/29-12-2017) Απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων εγκρίθηκαν η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (ΣΔΛΑΠ) και η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ). Σε συνέχεια τον Μάρτιο του 2019, γνωστοποιήθηκαν από τον ανάδοχο εκπόνησης της 1^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ Ηπείρου τα Κείμενα Τεκμηρίωσής της.

Στην 1^η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ Ηπείρου και στα αρχικά Κείμενα Τεκμηρίωσης που συνοδεύουν και επεξηγούν την 1^η Αναθεώρηση, περιλαμβάνεται το Μέτρο Μ05Σ0803, σύμφωνα με το οποίο απαγορεύεται η εκτέλεση νέων γεωτρήσεων και η αύξηση των απολήψεων από υφιστάμενες γεωτρήσεις στο Υπόγειο Υδατικό Υποσύστημα (ΥΥΥ) Μιτσικελίου (ΕΛ0500181), εξαιρουμένων των γεωτρήσεων κάλυψης αναγκών δικτύων ύδρευσης. Για το Υπόγειο Υδατικό Υποσύστημα (ΥΥΥ) Βελλά (μετά τον διαχωρισμό του από το ΥΥΥ Μιτσικελίου), η απαγόρευση της εκτέλεσης νέων γεωτρήσεων και της αύξηση των απολήψεων από υφιστάμενες γεωτρήσεις έπαψε να υπάρχει.

Η σχετική απαγόρευση της επαύξεσης της αντλούμενης ποσότητας ύδατος από το ΥΥΥ Μιτσικελίου θεωρήθηκε επιβεβλημένη λόγω του κινδύνου μη επαρκούς υδροδότησης του Λεκανοπεδίου Ιωαννίνων μέσω της ΔΕΥΑΙ, ιδιαίτερα τους θερινούς μήνες και της δραματικής μείωσης της τροφοδοσίας της Λίμνης Παμβώτιδας, μέσω των πηγών στους πρόποδες του όρους Μιτσικελίου. Η Λίμνη Παμβώτιδα, στην οποία εκφορτίζεται το ΥΥΣ μέσω πηγών, βρίσκεται σε κακή κατάσταση.

Ωστόσο, σύμφωνα με σχετικά δημοσιεύματα, τον Δεκέμβριο του 2019 η Δ/νση Υδάτων Ηπείρου με έγγραφό της που υπογράφει ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου και Δυτικής Μακεδονίας εισηγήθηκε την τροποποίηση της αναλυτικής περιγραφής του Μέτρου Μ05Σ0803, με αποτέλεσμα να υπάρξει η δυνατότητα αύξησης ποσότητας άντλησης υδάτων από υφιστάμενα έργα και εκτέλεσης νέων έργων με προϋποθέσεις στο Υδροδοτικό σύστημα Μιτσικελίου, η οποία δυνατότητα δεν υπήρχε στην Απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων με αρ. Ε.Γ οικ. 907/21-12-2017 (ΦΕΚ 4664/Β/29-12-2017). Ενώ, επίσης αναφέρεται, ότι το Συμβούλιο Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης (ΣΥΑΔ) που έχει συγκροτηθεί, δεν συγκλήθηκε ποτέ, και με αυτή την αιτιολογία, της επίκλησης δηλ. δυσλειτουργίας του σχήματος, με την εισήγησή της η Διεύθυνση Υδάτων Ηπείρου, διά μέσω της αν Προϊσταμένης της, και την αποδοχή από τον Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου και Δυτικής Μακεδονίας, είχαμε ουσιαστικά την κατάργηση της γνωμοδότησης του ΣΥΑΔ.

Έτσι, με την τροποποίηση της αναλυτικής περιγραφής του Μέτρου Μ05Σ0803 και σε αντίθεση με τα αναγραφόμενα στην αρ. 907/2017 Απόφαση (1η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ Ηπείρου) επιτρέπεται η εκτέλεση νέων γεωτρήσεων και η άντληση επιπλέον ποσότητας υδάτων από υφιστάμενα έργα με προϋποθέσεις. Με αποτέλεσμα τη δυνατότητα αύξησης της αντλούμενης ποσότητας ύδατος από το ΥΥΥ Μιτσικελίου αγνοώντας τους κινδύνους για τους οποίους τέθηκαν οι ανωτέρω αναφερόμενες αρχικές απαγορεύσεις και παρά το γεγονός ότι σε κάποιες γεωτρήσεις παρακολούθησης της υπόγειας στάθμης παρατηρούνται πτωτικές διαδοχικές τάσεις που πρέπει να προσεχθούν, όπως αναφέρεται στην 1^η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ Ηπείρου.

Μάλιστα γίνεται λόγος, ότι για την υποβολή της σχετικής εισήγησης ελήφθησαν υπόψη σχετικές Μελέτες Πανεπιστημίων και Ιδιωτών, οι οποίες εκπονήθηκαν για λογαριασμό επιχειρήσεων, και οι οποίες κατά τη δημόσια διαβούλευση της 1^{ης} Αναθεώρησης είχαν ήδη υποστηριχθεί και κατατεθεί δημόσια.

Ταυτόχρονα στα δημοσιεύματα αναφέρεται ότι η σχετική πρόταση περί τροποποίησης του εν λόγω Μέτρου επήλθε κατόπιν σχετικών αιτημάτων πολιτών και ιδιωτικών επιχειρήσεων προς το σκοπό αυτό.

Με τον τρόπο αυτό, και μετά τη σχετική εισήγηση της Δ/νσης Υδάτων Ηπείρου και έγκριση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου- Δυτικής Μακεδονίας, στις 24-2-2020 τροποποιήθηκε η αναλυτική περιγραφή του Μέτρου Μ05Σ0803 στο Κείμενο Τεκμηρίωσης της 1^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ Ηπείρου (ΦΕΚ 4664/Β/29-12-2017).

Ενώ, σύμφωνα με δημοσίευμα Τοπικού Μέσου Ενημέρωσης της Ηπείρου, κατόπιν της σχετικής Τροποποίησης του Μέτρου Μ05Σ0803 στο Κείμενο Τεκμηρίωσης της 1^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ Ηπείρου, ήδη μία εταιρεία εμφιάλωσης έλαβε άδεια επαύξεσης της αντλούμενης ποσότητάς της από 300.000 κμ/έτος σε 480.000 κμ/έτος.

Κύριοι Υπουργοί,

Από όλα τα ανωτέρω, προκύπτουν σαφείς προβληματισμοί και ανησυχίες σχετικά με την ορθότητα τόσο της διαδικασίας, όσο και της σωστής αξιολόγησης και των πραγματικών δυνατοτήτων που υπάρχουν για την τροποποίηση του Μέτρου Μ05Σ0803 στο Κείμενο Τεκμηρίωσης της 1^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ Ηπείρου,

Επειδή, όσα αναφέρονται βασίζονται σε δημοσιεύματα που επισυνάπτονται,

Επειδή, κατά τη διαβούλευση του προσχεδίου της 1^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ Ηπείρου που πραγματοποιήθηκε στα Ιωάννινα λήφθηκαν υπόψη και όλες οι πρόσφατες μελέτες που είχαν εκπονηθεί για την περιοχή και το θέμα αυτό, της απαγόρευσης, ήταν το κύριο θέμα ανταλλαγής απόψεων,

Επειδή, δεν γίνεται αναφορά στην Απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων με αρ. Ε.Γ.οικ.907/2017 (ΦΕΚ 4664/Β/29-12-2017) για την περίπτωση αύξησης ποσότητας από υφιστάμενα έργα ούτε και για την περίπτωση νέων έργων στο ΥΥ Μιτσικελίου, εξαιρουμένων των γεωτρήσεων κάλυψης αναγκών ύδρευσης,

Επειδή, ήδη εκφράζονται, έντονες ανησυχίες για την ικανότητα του ΥΥ Μιτσικελίου να ανταπεξέλθει στις απαιτήσεις επαρκούς υδροδότησης του Λεκανοπεδίου Ιωαννίνων ,

Επειδή, θα υπάρξουν άμεσες αρνητικές συνέπειες για το περιβάλλον και τη διατήρηση της ήδη εύθραυστης βιοποικιλότητας της Λίμνης Παμβώτιδας, αλλά και για τους πολίτες του Λεκανοπεδίου Ιωαννίνων,

Επειδή, ιδιαίτερα τους θερινούς μήνες η ΔΕΥΑΙ χρειάζεται να αντλήσει πολύ μεγαλύτερες ποσότητες (έχει ήδη αιτηθεί, όπως αναφέρεται, την αύξηση της αντλούμενης ποσότητας ύδατος κατά 2 εκ. κ.μ. προκειμένου να καλύψει τις ανάγκες ύδρευσης του Λεκανοπεδίου Ιωαννίνων),

Επειδή, το νερό είναι Δημόσιο Αγαθό και κάθε σχετική με αυτό απόφαση θα πρέπει να βγαίνει στο φως και να προκύπτει μετά από ευρεία διαβούλευση,

Ερωτάσθε Κύριοι Υπουργοί:

1. Υπάρχει παραβίαση της Απόφασης της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων με αρ. Ε.Γ.οικ.907/2017 (ΦΕΚ 4664/Β/29-12-2017), με βάση τα δημοσιεύματα και τα στοιχεία που επικαλούνται; Και αν ναι, ποια είναι η ζημιά που έχει προκληθεί επί του δημοσίου συμφέροντος;
2. Ποιά ήταν τα κριτήρια και τα στοιχεία – Μελέτες, βάσει των οποίων κρίθηκε και αποφασίσθηκε η τροποποίηση της αναλυτικής περιγραφής του Μέτρου Μ05Σ0803 στο Κείμενο Τεκμηρίωσης της 1^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ Ηπείρου;
3. Γνώριζε η Δ/ση Υδάτων Ηπείρου και ο Συντονιστής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ότι τα στοιχεία – Μελέτες, βάσει των οποίων κρίθηκε και αποφασίσθηκε η τροποποίηση της αναλυτικής περιγραφής του Μέτρου Μ05Σ0803 είχαν ληφθεί υπόψη για την κατάρτιση της ΣΜΠΕ και της 1^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ Ηπείρου;
4. Γιατί δεν συγκλήθηκε, ώστε να γνωμοδοτήσει το Συμβούλιο Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης (ΣΥΑΔ) για την τροποποίηση της αναλυτικής περιγραφής του Μέτρου Μ05Σ0803 ή να την θέσει σε δημόσια διαβούλευση;
5. Εφ' όσον ποτέ δεν συγκλήθηκε το ΣΥΑΔ, πώς διαπίστωσε η Δ/ση Υδάτων Ηπείρου και ο Συντονιστής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ότι το ΣΥΑΔ είναι δυσλειτουργικό, όπως ορίζεται η λειτουργία του από την ΚΥΑ 110957/10 (ΦΕΚ 394/Β/6-4-2010); Υπάρχουν

σχετικά έγγραφα που πιστοποιούν την αδυναμία σύγκλησής του;

6. Εφ' όσον δεν συγκλήθηκε το ΣΥΑΔ ούτε ακολουθήθηκε η διαδικασία της δημόσιας διαβούλευσης και κατόπιν της αναθεώρησης της Απόφασης της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων με αρ. Ε.Γ.οικ.907/2017 (ΦΕΚ 4664/Β/29-12-2017) από την πρώην Ειδική Γραμματεία Υδάτων (νυν Γενική Γραμματεία Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του ΥΠΕΝ), η εισήγηση της Δ/νσης Υδάτων Ηπείρου με την έγκριση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου- Δυτικής Μακεδονίας, είναι επαρκής για την ανωτέρω Τροποποίηση; Υπάρχει και πού η σχετική πρόβλεψη;
7. Βάσει ποιας διαδικασίας προβλέφθηκε στο αναλυτικό κείμενο τεκμηρίωσης από τη Δ/νση Υδάτων Ηπείρου, με την έγκριση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου- Δυτικής Μακεδονίας, η εκτέλεση νέων έργων και η αύξηση απόληψης νερού από υφιστάμενα έργα με προϋποθέσεις; Ενημερώθηκε σχετικά το ΣΥΑΔ ή τέθηκαν σε δημόσια διαβούλευση οι συγκεκριμένες προβλέψεις και προϋποθέσεις;
8. Πώς εξασφαλίζεται η διαχείριση του νερού, ως Δημοσίου Αγαθού;
9. Ποιες είναι οι ανάγκες του Λεκανοπεδίου Ιωαννίνων για την υδροδότηση της περιοχής, αλλά και για αναπτυξιακές δραστηριότητες; Καλύπτονται πλέον μετά τις εξελίξεις αυτές;
10. Κλήθηκε να διατυπώσει ή διατύπωσε σχετική γνώμη η ΔΕΥΑ Ιωαννίνων για την Τροποποίηση αυτή;
11. Δημιουργεί η Τροποποίηση αυτή, τελεσμένα και για μελλοντικές Αναθεωρήσεις του ΣΔΛΑΠ Ηπείρου; Θα συμπεριληφθούν όλες αυτές οι αλλαγές στην Αναθεώρηση που προβλέπεται, για το έτος 2023;
12. Πόσα και ποια σχετικά αιτήματα έχουν κατατεθεί στη Δ/νση Υδάτων Ηπείρου για νέα έργα υδροληψίας ή για επαύξηση της αντλούμενης ποσότητας νερού από το ΥΥ Μιτσικελίου μετά την 1-1-2018 και μέχρι την ημερομηνία εισήγησης από τη Δ/νση Υδάτων Ηπείρου της Τροποποίησης της αναλυτικής περιγραφής του Μέτρου Μ05Σ0803;
13. Η συγκεκριμένη Τροποποίηση είναι σύμφωνη με τους όρους της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων; Σε ποιές ενέργειες προτίθεστε να προβείτε για τη διασφάλιση των Περιβαλλοντικών όρων επί της συγκεκριμένης Αναθεώρησης;
14. Έχει αδειοδοτηθεί περιβαλλοντικά η εγκριθείσα επαύξηση της αντλούμενης ποσότητας νερού που έχει ζητηθεί;

Και παρακαλούμε για την ενημέρωση της Βουλής, την κατάθεση των σχετικών εγγράφων.

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Βασίλης Κεγκέρογλου

Γιώργος Αρβανιτίδης

Ευαγγελία Λιακούλη

Χρήστος Γκόκας